

WOJEWODA ŁÓDZKI

PNIK-I.4131.284.2024

Łódź, 8 kwietnia 2024 r.

Rada Gminy Zapolice

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688).

stwierdzam nieważność

uchwały Nr LXIII/456/24 Rady Gminy Zapolice z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla kandydatów na strażaka ratownika OSP oraz strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Zapolice, uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach.

Uzasadnienie

Rada Gminy Zapolice w podjęła w dniu 29 lutego 2024 r. uchwałę w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla kandydatów na strażaka ratownika OSP oraz strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Zapolice, uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach.

Postanowienia uchwały budziły zastrzeżenia organu nadzoru, co spowodowało wszczęcie postępowania nadzorczego i skierowanie do Rady Gminy Zapolice zawiadomienia z dnia 27 marca 2024 r. znak: PNIK-I.4131.284.2024, w którego uzasadnieniu organ przedstawił uwagi.

W odpowiedzi Przewodniczący Rady Gminy Zapolice w piśmie z dnia 29 marca 2024 r. poinformował, że na najbliższej sesji uchwała zostanie zmieniona.

Mimo powyższego oświadczenia organ nadzoru uznał za zasadne wydanie rozstrzygnięcia nadzorczego w przypadku uchwały, której postanowienia są sprzeczne z prawem, z uwagi na wiążący go trzydziestodniowy termin do wydania stosownego aktu nadzoru.

ŁÓDZKI URZĄD WOJEWÓDZKI W ŁÓDZI

90-926 Łódź, ul. Piotrkowska 104, tel.: (+48) 42 664 10 00, fax: (+48) 42 664 10 40Elektroniczna Skrzynka Podawcza ePUAP: /lodzuw/SkrytkaESP
<https://www.gov.pl/web/uw-lodzki>

Administratorem danych osobowych jest Wojewoda Łódzki. Dane przetwarzane są w celu realizacji czynności urzędowych. Masz prawo do dostępu, sprostowania, ograniczenia przetwarzania danych. Więcej informacji znajdziesz na stronie <https://www.gov.pl/web/uw-lodzki> w zakładce ochrona danych osobowych.

Organ nadzoru przedstawia następujące stanowisko w sprawie.

Podstawę prawną podjęcia przedmiotowej uchwały stanowi między innymi art. 15 ust. 1 i 2 oraz ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2024 poz. 233) – zwanej dalej ustawą, zgodnie z którym strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny (ust. 1). Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy w drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251 i 1429) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego. Ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej lub gotowości do wyjazdu w celu realizowania zadań, o których mowa w art. 3 pkt 7, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy (ust. 2).

W oparciu o analizę porównawczą delegacji ustawowej zawartej w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy z postanowieniami uchwały stwierdzić należy, że akt ten nie stanowi prawidłowej realizacji kompetencji ustawowej.

Zastrzeżenia organu nadzoru dotyczyły § 1 uchwały, w którym Rada Gminy Zapolice określiła podmioty, dla których ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego, a są to strażacy ratownicy, którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu oraz kandydaci na strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej.

Zdaniem organu nadzoru tak sformułowany przepis uchwały sugeruje, że kandydatowi na strażaka przysługuje ekwiwalent pieniężny, który Rada Gminy Zapolice uregulowała w § 1 ust. 1 i 2 uchwały.

Art. 15 ust. 1a pkt 1 ustawy upoważnia radę do przyznania ekwiwalentu pieniężnego kandydatom na strażaka ratownika OSP, o którym mowa w art. 9 ust. 2 pkt 1 ustawy. Z powyższego przepisu wynika, że ekwiwalent pieniężny przysługuje kandydatowi na strażaka ratownika OSP wyłącznie za uczestnictwo w szkoleniu podstawowym przygotowującym do bezpośredniego udziału w działaniach ratowniczych. Uzasadnieniem takiego stanowiska jest uregulowany w art. 15 ust. 2 ustawy sposób naliczania ekwiwalentu pieniężnego dla kandydatów na strażaków ratowników tj. za każdą rozpoczętą godzinę

szkolenia. Zatem w ocenie organu nadzoru rada niezasadnie wskazała kandydata na strażaka ratownika jako uprawnionego do ekwiwalentu ustalonego w § 1 pkt 1 i 2 uchwały, bowiem przysługuje im tylko ekwiwalent za udział w szkoleniu. Zdaniem organu nadzoru taka regulacja stanowi przekroczenie delegacji ustawowej zawartej w art. 15 ust. 1 i 2 ustawy.

Ponadto w § 1 pkt 1 i 2 uchwały rada ustaliła wysokość ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniu ratowniczym lub akcji ratowniczej oraz ekwiwalent pieniężny za udział w szkoleniu lub ćwiczeniu naliczany za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki straży pożarnej.

Z art. 15 ust. 2 ustawy wynika, że ekwiwalent pieniężny nalicza się za każdą rozpoczętą godzinę liczoną od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej, bez względu na liczbę wyjazdów w ciągu jednej godziny, a w przypadku kandydata na strażaka ratownika OSP - za każdą rozpoczętą godzinę szkolenia. Zatem rada dopuściła się modyfikacji przepisu ustawowego, bowiem nie uregulowała w sposób prawidłowy sposobu naliczania ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika OSP za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu i ćwiczeniu oraz dla kandydata na strażaka ratownika za uczestnictwo w szkoleniu.

W tym stanie faktycznym i prawnym zasadnym jest stwierdzenie nieważności w całości uchwały Nr LXIII/456/24 Rady Gminy Zapolice z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla kandydatów na strażaka ratownika OSP oraz strażaków ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu Gminy Zapolice, uczestniczących w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniach i ćwiczeniach z uwagi na istotne naruszenie prawa tj. art. 15 ust. 1 i 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może zostać zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi (90-434 Łódź ul. Piotrkowska 135) za pośrednictwem Wojewody Łódzkiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia. Skargę wnosi się w dwóch egzemplarzach.

WOJEWODA ŁÓDZKI

Dorota Ryl

Do wiadomości:
Wójt Gminy Zapolice